

Asia: VN/16579/2021

Lausuntopyyntö HE:stä laeiksi eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lakimuutoksen kohderyhmä on selkeästi määritelty. Välttämättömät palvelut on kuvattu kattavasti ja on myönteistä, että terveydenhuollon ammattihenkilö ottaisi terveyspalvelujen tarvetta ja välttämättömyyttä arvioidessaan huomioon henkilön yksilöllisen tilanteen lisäksi Suomessa oleskelun keston. Esimerkiksi lomamatkalla olevilla henkilöillä ei lähtökohtaisesti ole tarvetta muuhun kuin kiireelliseen hoitoon. Tarkennusta tarvittaisiin kuitenkin vielä sen erottamiseksi, miten terveydenhuollon ammattihenkilön välttämättömiksi katsomat palvelut erotetaan muista ei korvattavista palveluista, joita kunta voisi halutessaan järjestää. Muutosehdotuksessa tulisi mahdollisesti huomioida myös hoitoketjut ja hoidon jatkuvuus, esimerkiksi mahdollinen sosiaalipalveluihin liittyvä palvelutarve. Esimerkiksi kotisairaanhoidossa muutos saattaa edellyttää tartuntatautien hoitoa asiakkaan kotona, mikäli esimerkiksi lääkityksen toteutumista ei muutoin pystytä varmistamaan. Raskauden aikaista seurantaan koskevaan kokonaisuuteen kuuluvat myös laboratoriokokeet ja seulonnat, joista sovitaan HUSin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden välisessä järjestämissopimuksessa.

Kustannusten vastuujaon periaatteet on määritelty selkeästi. Hyvinvointialueen tulee huolehtia, ettei potilas jää ilman hoitoa, vaikka hänellä ei olisi rahaa hoitokustannusten maksamiseen. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvilta henkilöiltä saattaa myös olla haasteellista periä asiakasmaksuja. Tästä syystä on myönteistä, että hyvinvointialue voisi luopua kustannusten perinnästä, jos terveydenhuollon palveluita saavan henkilön arvioidaan olevan selvästi varaton ja kustannukset korvattaisiin valtion varoista.

Henkilötietojen ilmoittamatta jättäminen ei esitetyn mukaisesti saisi olla esteenä hoidon saamiselle. Tällaisia tilanteita varten olisi hyvä saada tarkempi ohjeistus henkilön luotettavaksi tunnistamiseksi silloin, kun hoidettavalla henkilöllä ei ole virallisia asiakirjoja henkilöllisyyden todentamiseksi tai jos

hänellä ei ole kotiosoitetta. Valtakunnallinen ohjeistus olisi hyödyllinen myös toimenpiteiden yhdenmukaista kirjaamista ja salassapitoa koskevien säännösten huomioimista sekä esitetyn muutoksen aiheuttaman seuranta- ja arviointivelvoitteen toteutumista ajatellen.

Kaikkiaan muutosesitys on kannatettava ja sillä voidaan katsoa olevan myönteisiä vaikutuksia lain soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden perus- ja ihmisoikeudelliseen asemaan. Nopeammalla puuttumisella terveydentilaan voidaan ehkäistä esimerkiksi tartuntatautien leviämistä ja erikoissairaanhoidon palveluihin turvautumista, joka voi säästää kustannuksia merkittävästikin.

Veijalainen Mirva
Vantaan kaupunki - Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala /
Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö